

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සහ එහි පරිපාලිතයෙහි සමාගම - 2013

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සහ එහි පරිපාලිතයෙහි 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 2006 අංක 35 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථා (සංශෝධිත) පනත මගින් සංශෝධිත 1968 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩල පනතේ 17(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පරිපාලිත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණනය එම පරිපාලිත සමාගමේ සාමාජිකයින් විසින් පත් කරන ලද ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයෙහි නියැලී වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක් විසින් සිදුකරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිති වලට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය - සමූහය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සහ එහි පරිපාලිතයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශීඝ්‍ර ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

තත්වගණනය කළ මතය- සංස්ථාව

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, සංස්ථාවේ පරිපාලිතය වූ සීමාසහිත ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ (පුද්ගලික) සමාගමේ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඒකාබද්ධ කර තිබුණි. පරිපාලිත සමාගම සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාවේ හිමිකාරිත්වය පරිපාලිත සමාගමේ නිකුත් කරන ලද කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 80 ක් නියෝජනය විය.

2.2.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රීලංගිප්‍ර)

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

- (i) සමහර වියදම් විෂයයන්, අදාළ වියදම් සමඟ සෘජුවම සම්බන්ධ නොවූ ආදායම් හා අනෙකුත් මූලාශ්‍ර වලට එරෙහිව හිලවී කර විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි අනුවිත ලෙස පෙන්වා තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. මේ ආකාරයට රු.1,232,948 ක් වූ මෝටර් වාහන අළුත් වැඩියා හා නඩත්තු වියදම් සහ රු.25,239,000 ක් වූ විකුණුම් වියදම්, රක්ෂණ වන්දි ලැබීම් සහ බොල් සහ අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදනවලට එරෙහිව පිළිවෙලින් හිලවී කර තිබුණි.

- (ii) සංස්ථාවේ රු.85,872,486 ක් වටිනා ස්ථාවර තැන්පතු, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සංස්ථාව විසින් විවෘත කර තිබුණු ණයවර ලිපි සම්බන්ධ ආරක්ෂිත ඇප වශයෙන් තබා තිබුණු අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02 - තොග

විගණනය වෙත ලැබී තිබුණු තොරතුරු අනුව, ඉදිකිරීම් කේෂ්ත්‍රයේ පැවති පහළ මට්ටමේ ඉල්ලුම හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂ කිහිපයක් තුළ මුහුදු වැලි අලෙවිය අඛණ්ඩව පහළ ගොස් තිබුණි. ඒ අනුව 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි පෙන්වා තිබුණු රු.1,975,225,000 ක් වූ මුහුදු වැලි කියුබික් මීටර් 2,431,922 ක ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකම එම තොගයේ පිරිවැයට වඩා බෙහෙවින් පහළ මට්ටමක් විය හැක. කෙසේ වෙතත් මෙම තොගයේ තරාශුද්ධ උපලබ්ධි අගය නිගමනය කර ඒ අනුව ගිණුම් වලට ගැනීමට සංස්ථාව විසින් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 08 - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වෙනස්වීම් සහ දෝෂ

සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් මත පමණක් නොව රජයේ අරමුදල් සපයන කොන්ත්‍රාත් මත පොදු කාර්ය වියදම් අයකිරීම සඳහා වූ පොදු කාර්ය පිරිවැය සම්බන්ධ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය , සංස්ථාව විසින් වෙනස් කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඒ මත රු.200,396,000 ක ආදායමක් උපයා තිබුණු නමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට වූ බලපෑම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ප්‍රමාණවත් පරිදි හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16 - දේපල පිරිසත හා උපකරණ

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට පාවිච්චි කළ හැකි තත්ත්වයේ පැවති පිළිවෙලින් රු.55,569,805 ක් , රු.492,344,796 ක් හා රු.79,802,986 ක් වූ පිරිවැයකට ප්‍රසම්පාදනය කර තිබුණු ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ මෝටර් රථ වැනි සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද වත්කම්වල සත්‍ය ඵලදායී ජීවිත කාලය තීරණය කර ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සඳහා පියවර ගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි පෙන්වා තිබුණු දේපල, පිරිසත හා උපකරණවල පිරිවැය හා ඒ මත ක්ෂයවීම් සැලකිය යුතු අගයකින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ii) අදාළ ශේෂයන්ගේ ස්වභාවය විශ්ලේෂණය කිරීමකින් තොරව "වැඩ සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘති " වශයෙන් රු.815,419,000 ක ශේෂයක මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම වත්කම් යටතේ අඛණ්ඩව පෙන්වා තිබුණි. ඒ අනුව එම ශේෂවලින් නියෝජනය වූ වත්කම්වල වටිනාකම සහ ඒ මත ක්ෂයවීම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 18 - ආදායම්

ඉදිරි වර්ෂ 28 කට වැඩි කාල සීමාවකදී සුදු නෙළුම්පුර නිවාස යෝජනා ක්‍රමයේ කුලී නිවැසියන්ගෙන් අයකර ගත යුතුව පවතින රු.47,836,982 ක් වූ කුලී ආදායම සහ ඉහත නිවාස යෝජනා ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි වර්ෂ 30 ක කාල සීමාවකදී පරිපාලිත සමාගමෙන් අයකර ගත යුතුව පවතින රු.17,508,851 ක මුදලක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21 - විදේශ විනිමය අනුපාත වෙනස්වීම් වල බලපෑම

මුහුදු වැලි හැරීමේ ව්‍යාපෘතිය පවරා තිබූ සිටි කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වෙත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතුව පැවති රු.84,768,000 කට සමාන යුරෝ 575,000 ක මුදල, 2013 දෙසැම්බර් 31 දින සාවද්‍ය ලෙස විදේශ මුදල් පරිවර්තනය කිරීම හේතුවෙන් රු.18,992,015 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) රු.287,353,000 පිරිවැයකට අත් කර ගෙන තිබුණු ඉඩමක්, එහි ප්‍රාග්ධන ස්වරූපය සැලකිල්ලට නොගෙන ඉන්වෙන්ට්‍රි විෂයයක් වශයෙන් ජංගම වත්කම් යටතේ පෙන්වා තිබුණි.

(ආ) පරිවයක් වශයෙන්, සංස්ථාව තොග සමීක්ෂණයක් මඟින් වර්ෂය අවසානයට වූ අතැති තොගයේ වටිනාකම තහවුරු කර ගැනීමකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ප්‍රසම්පාදනය කර තිබුණු රු.8,133,000 ක් වූ තොග සහ වෙනත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ විෂයයන් වල මුළු පිරිවැය සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමට එරෙහිව ලියා හැර තිබුණි. මෙවැනි තොග විෂයයන්ගේ පිරිවැය සංස්ථාවේ ආදායමට එරෙහිව ලියාහැර තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පිරිවැය රු.1,170,572 වූ තොග හා පාරිභෝගික භාණ්ඩ විෂයයන් සංස්ථාවේ ගබඩා තුළ පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) කාල විශ්ලේෂණය අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එකතුව රු.431,950,843 ක් වූ මුළු ණය ගැති ශේෂය තුළ රු.29,815,591 ක් වූ වර්ෂ 2 සිට 5 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පවතින ණය ගැති ශේෂද ඇතුළත්ව තිබුණි. තවද වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පවතින රු.15,208,384 ක් වූ ණය ගැති ශේෂද ඊට ඇතුළත් විය.

(ආ) ඉඩම් විකිණීම සම්බන්ධයෙන් බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් සංස්ථාව වෙත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබී තිබුණු විකුණුම් අත්තිකාරම් එකතුව වූ රු.517,471,282 ක් අතුරින් රු.489,683,191 ක් වූ අත්තිකාරම් වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක් නිරවුල් කර නොතිබුණි. තවද, එකතුව රු.1,035,242 ක් වූ වෙනත් අත්තිකාරම් වර්ෂ 1 සිට 5 කට වැඩි කාලයක් තුළ නිරවුල් කර නොතිබුණි. සම්බන්ධිත පාර්ශවයක් වෙත ගෙවිය යුතු රු.3,000,000 ක මුදලක් 2012 වර්ෂයේ සිට නිරවුල් කර නොතිබුණි.

(ඇ) ඉඩම් විකිණීම මත ගෙවිය යුතු රු.44,538,761 ක් වූ පුරස්කා සඳහා වෙන්කිරීම්, මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමෙන් තොරව 1999 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පැවතුණි.

- (ඇ) ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුවක් මත පෞද්ගලික සමාගමකින් ලැබී තිබුණු රු.50,000,000 ක් වූ වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම් වර්ෂ 04 කට වැඩි කාලයක් නිරවුල් නොකර පැවතුණි.
- (ඉ) වර්ෂ 04 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පැවති රු.1,912,544 ක් වූ හර ශේෂයක් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ ණය හිමි ශේෂ වලට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණි.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

විදේශ පුහුණුව සඳහා ලබාගත් රු.3,259,714 ක් වූ අත්තිකාරම් මුදලක් සම්බන්ධයෙන් විදේශ ගමන් බලපත්‍ර (අදාළ පිටුවල සහතික කළ පිටපත්), බිල්පත් සහ වෙනත් විස්තර සහ ආපසු ගෙවන ලද මුදල යනාදි සාක්ෂි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2.3 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 2006 අංක 35 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ (සංශෝධිත) පනතේ අංක 2(අ)(4) වගන්තිය	අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීම් සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පියවර නොගත් අවස්ථා කිහිපයක් විය.
(ආ) 1951 අංක 14 දරන මෝටර් රථ ප්‍රවාහන පාලන පනත	
(i) 203 අධිකාරයේ 2(i) වගන්තිය	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කිරීමෙන් තොරව දියත උයන පරිශ්‍රයේ මගී ප්‍රවාහනය සඳහා විදුලි මෝටර් රථ තුනක් පාවිච්චි කර තිබුණි.
(ii) 99 වගන්තිය	අදාළ විදුලි මෝටර් රථ සඳහා තෙවන පාර්ශ්ව රක්ෂණ ආවරණයක් හෝ ලබාගෙන නොතිබුණි.
(ඇ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ් /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	
(i) 9.14 ඡේදය	මානව සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීමට මහ පෙත්වීමක් වශයෙන් ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන යොදා ගැනීමට හැකි නොවන්නේ නම් මානව සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා පරිච්ඡේදයක් ඇතුළත් කර පරිපාටි අත්පොතක් සෑම සංස්ථාවක් විසින්ම පිළියෙල කළ යුතුය.

කෙසේ වුවද සංස්ථාව ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) 8.3.9 ඡේදය

සංස්ථාව, සේවකයින් 05 දෙනෙකු බාහිර ආයතනයන් වෙත මුදා හැර තිබුණු අතර වක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඔවුන් වෙනුවෙන් රු.2,521,873 ක මුදලක් වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් වැය කර තිබුණි. තවද, සංස්ථාවට අයත් වාහනයක් රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙත මුදාහැර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.495,435 ක මුදලක් ධාවන පිරිවැය සඳහා දරා තිබුණි. අදාළ ආයතන වලින් වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට සංස්ථාව විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2007 දෙසැම්බර් 05 දිනැති ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛය

(i) 2.7 ඡේදය

භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සඳහා අත්තිකාරම් ඉල්ලුම් කරන අවස්ථාවලදී ඒ පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඇස්තමේන්තුවක් නොමැතිව අවස්ථා කිහිපයකදී අත්තිකාරම් නිදහස් කර තිබුණි.

(ii) 3.1 ඡේදය

නියමිත කාලය තුළ නිරවුල් කිරීම ප්‍රමාද වන්නේ නම් අත්තිකාරම් මුදල මත සියයට 25 ක දඩ මුදලක් පැනවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත් එවැනි අවස්ථාවන් පිළිබඳ රු.1,045,625 ක් වූ දඩ මුදල් පනවා නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සමූහයේ සහ සංස්ථාවේ මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵලය පිළිවෙලින් රු.140,945,000 ක හා රු.118,295,000 ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර එය ඉකුත් වර්ෂයේ ශුද්ධ පාඩුව වූ පිළිවෙලින් රු.15,933,000 ක් හා රු.42,527,000 ක් සමඟ සැසඳීමේදී සමූහයේ හා සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය පිළිවෙලින් රු.156,878,000 ක හා 160,822,000 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කර තිබුණි. මුහුදු වැලි විකිණීම සම්බන්ධයෙන් මිල වැඩිවීම සඳහා වූ ඉල්ලීම මත බාහිර

පාර්ශ්වයකින් රු.78,600,000 ක් ලැබීම, භාණ්ඩාගාර අරමුදල් ව්‍යාපෘති සඳහා පොදු කාර්ය වියදම් අයකර ගැනීම හේතුවෙන් රු.200,396,000 කින් ආදායම වැඩිවීම සහ දියත උයනේ කටයුතුවලින් රු.27,678,000 ක ලාභයක් ඉපැයීම සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 වාණිජ කටයුතුවලින් වූ ලාභදායීත්වය

ලැබී තිබුණු තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සංස්ථාව විසින් සම්බන්ධ වී තිබුණු වාණිජ කටයුතු කිහිපයක් පිළිබඳ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

කාර්යය -----	දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා කාර්යයන් වලින් ලාභය / (පාඩුව)	
	<u>2013</u> රු.000	<u>2012</u> රු.000
ඉඩම් විකිණීම	50,457	89,270
මුහුදු වැලි විකිණීම	(8,865)	134,316
ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තු	23,757	58,395
උපදේශක සේවා	5,532	14,776
ගොඩකිරීම් කටයුතු	15,505	9,043
භාරා ගොඩදැමීම් කටයුතු (Dredging)	13,475	53,649
විවිධ ව්‍යාපෘති	(11,370)	55,771

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

ඉහත තොරතුරු අනුව, ගොඩකිරීම් කටයුතු වලින් හැර සියළුම කටයුතු වලින් සංස්ථාවේ ලාභය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පහත වැටී තිබුණි.

3.3.2 සංස්ථාවේ ස්ථාවරත්වය

සංස්ථාවේ අනාගත ස්ථාවරත්වය සම්බන්ධයෙන් පහත විස්තර කරනු ලබන කරුණුවලින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදුකර තිබුණි.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය තුළදී පිළිවෙලින් රු.64,818,000 ක හා රු.163,288,000 ක අඛණ්ඩ මෙහෙයුම් පාඩුවක් දරා තිබීම.

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයේ අවසානයට රු.1,190,044,000 ක් වූ ස්ථාවර හා ඒකීන තැන්පතුවලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.564,861,139 ක ස්ථාවර තැන්පතු ආපසු ගැනීම. ඒ අනුව 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ ස්ථාවර හා ඒකීන තැන්පතුවල විටිනාකම රු.626,604,000 ක් දක්වා පහළ ගොස් තිබුණි.

(ඇ) 2013 දෙසැම්බර් 31 වන විට වගකීම රු.535,231,216 ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී එකතුව රු.793,045,000 ක් වූ අත්පත් කර ගත් ඉඩම් සඳහා ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල් සහ පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදන ගෙවීම් සඳහා වෙනත් ආයෝජන ආපසු ගැනීම.

3.3 නෛතික කටයුතු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් සංස්ථාවට එරෙහිව ගෙන තිබුණු නෛතික කාර්යයන් 37 ක් පිළිබඳ තීරණ අපේක්ෂාවෙන් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද , සංස්ථාව විසින් බාහිර පාර්ශ්වයන්ට එරෙහිව ගන්නා ලද නෛතික කාර්යයන් 38 ක් ද 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට නොවිසඳී පැවතුණි.

(ආ) අවස්ථා කිහිපයකදී සංස්ථාවට අයත් වූ ඉඩම් බලෙන් අල්ලාගත් පුද්ගලයන්ට එරෙහිව නිකුත් කරන ලද උසාවි නියෝග ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) දිවයිනේ අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීමේ පාලනය කිරීමට සහ වලක්වාලීමට 2006 අංක 35 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථා (සංශෝධිත) පනතෙන් සංශෝධනය කරන ලද 1968 අංක 15 දරන ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩල පනතේ 2(අ)(1) වගන්තියෙන් සංස්ථාව වෙත බලය පැවරී තිබේ. ඒ අනුව සංස්ථාව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම පළාත්වල පහත් වගුරු බිම්, නිසරු හෝ මඩ ඉඩම් විශේෂයෙන් හඳුනා ගෙන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත් බස්නාහිර හා දකුණු පළාත්වල එම ඉඩම් හඳුනා ගෙන තිබුණු අතර දිවයිනේ අනෙකුත් ප්‍රදේශවල සංස්ථාවේ එම වගකීම් ඉටුකිරීම සඳහා සංස්ථාව විසින් කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ සංස්ථාවේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව රු.833,600,000 ක් වූ ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයකට ව්‍යාපෘති 10 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සැලසුම් කළ පරිදි එම ව්‍යාපෘති සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

(ඇ) හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ වෙළඳසැල් ඉදිකිරීම හා මාදිවෙල ප්‍රදේශයේ කාණු පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම යන ව්‍යාපෘති දෙකක කටයුතු සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ආරම්භ කර තිබුණු අතර ඒ සඳහා පිළිවෙලින් රු.11,700,000 ක් හා රු.2,840,000 ක් වැය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් එම ව්‍යාපෘති නිසි හේතුවකින් තොරව පසුව අත්හිටුවා තිබුණි.

(ඈ) මෙම වාර්තාවේ 2.2.2 (ආ) ඡේදයේ සඳහන් කරන ලද පරිදි, ඉකුත් වර්ෂවලදී මුහුදු වැලි සඳහා වූ ඉල්ලුම ක්‍රමයෙන් පහත වැටී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉකුත් වර්ෂයේ දී මුහුදු වැලි විකිණීමෙන් උපයාගත් රු.782,550,000 ක ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.77,674,000 ක්

දක්වා පහත වැටී තිබුණි. කෙසේ වෙතත් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා මුහුදු වැලි යොදා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් විශේෂඥ සහතික ලබාගැනීම සඳහා සහ ඉදිකිරීම් සඳහා මුහුදු වැලි යොදා ගැනීම පිළිබඳව ජනතාව අතර පවතින සාවද්‍ය මතයක් බැහැර කිරීම සඳහා මහජනතාවට සන්නිවේදනය කිරීමට සංස්ථාව විසින් කඩිනම් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

4.2 මූල්‍ය පාලන

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සඳහා ලබාදෙන ලද විශේෂ අත්තිකාරම් පිළිබඳ මූල්‍ය පාලනයන් සංස්ථාව විසින් සතුටුදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ එවැනි අවස්ථා පහත විස්තර කරනු ලැබේ.
 - (i) සංස්ථාව අවස්ථා 512 කදී එකතුව රු.11,468,867 ක් වූ විශේෂ අත්තිකාරම් ලබාදී තිබුණු අතර ඒ අතුරින් අවස්ථා තුනකදී අරමුණු කළ කාර්යයන් සඳහා උපයෝජනය කිරීමෙන් තොරව මුළු අත්තිකාරම් මුදලම ආපසු ගෙවා තිබුණි. තවද , අවස්ථා 14 කදී රු.10,000 හෝ ඊට වැඩි මුදලක් ආපසු ගෙවා තිබුණි. ඉන් පෙනී යන්නේ අත්තිකාරම් ගෙවනු ලැබූ මුල් අවස්ථාවේදී නිසි ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කර නොතිබුණු බවත් පොදු අරමුදල් අවභාවිතය සඳහා ඉඩකඩ සලසා තිබුණු බවත්ය.
 - (ii) ඉහත කරුණට අමතරව ලබාගත් අත්තිකාරම් ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදන නිලධාරීන් විසින් අවස්ථා 19 කදී රු.20,000 සිට රු.80,000 දක්වා වූ වියදම් සිය පෞද්ගලික අරමුදල්වලින් දරා තිබුණු අතර සංස්ථාව විසින් ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබුණි.
- (ආ) විශ්‍රාම පාරිතෝෂික සඳහා රු.206,880,216 ක මුදලක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණු නමුත් ඒ සඳහා වෙනම ආයෝජනයන් සිදුකර නොතිබුණි.

4.3 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාවට අයත් ඉඩමක නිවාස යෝජනා ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කර මහජනතාවට විකිණීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජකයෙකු සමඟ 2007 ජූනි 27 දින සංස්ථාව විසින් ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. මේ සඳහා රු.489,683,191 ක අත්තිකාරම් මුදලක් සංස්ථාව විසින් ලබාගෙන තිබුණි. කෙසේ වෙතත් ගිවිසුම් දිනයේ සිට වර්ෂ 07 ක් ගතවී තිබුණු නමුත් ආයෝජක විසින් එකඟ වූ පරිදි වැඩ ආරම්භ කර නොතිබුණි. තවද, සංස්ථාව ගිවිසුම අවලංගු කිරීමෙන් දින 14 ක් තුළ අත්තිකාරම් මුදල ආපසු ගෙවීමට එකඟ වී තිබීම හේතුවෙන් ගිවිසුම අවලංගු කිරීම හා ඉඩමේ අයිතිය පවරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව අවදානමකට මුහුණදී තිබුණි. ඒ අනුව ගිවිසුම අවලංගු කිරීමට හෝ ගිවිසුම නැවත වලංගු කිරීමෙන් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ආයෝජකයා බල ගැන්වීමට කටයුතු කිරීමෙන් තොරව විශාල වාණිජ වටිනාකමක් සහිත ඉඩම වර්ෂ 07 කට වැඩි කාලයක් නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

(ආ) රු.5,160,183 පිරිවැයකට අන්තර් ජාල පහසුකම් සහිත සන්නිවේදන ජාල පද්ධතියක් (Intranet System) ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය අංශ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය විසින් නිකුත් කළ උපදෙස් සංස්ථාව අනුගමනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව තුන්වැනි ඉහළ මිල කියුම් ඉදිරිපත් කළ සැපයුම්කරු තෝරා ගෙන තිබුණි. පද්ධතිය සඳහා සැපයුම්කරු වර්ෂ පහක වගකීමක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු නමුත් ඉකුත් වර්ෂවල අඛණ්ඩව පාඩු ලැබීම හේතුවෙන් සැපයුම්කරුගේ ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් හැකියාව සැකසහිත විය. තවද, සැපයුම්කරුගේ ද්‍රවශීලතා අනුපාත අනුව විශාල කාරක ජරාග්ඛන දුෂ්කරතාවලට ඔහු මුහුණදී තිබෙන බව නිරීක්ෂණය විය. ඊට අමතරව , අභ්‍යන්තර පරිගණක පද්ධතිය සඳහා ආරක්ෂක පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය ආරම්භක අදියරේදීම හඳුනාගෙන නොතිබුණු බැවින් එම සැපයුම්කරු වෙතින්ම ආරක්ෂක මෘදුකාංග ප්‍රසම්පාදනය කිරීම සඳහා රු.610,612 (බදු සමඟ) ක මුදලක් වැයකර තිබුණි.

(ඇ) සංස්ථාව 2013 අගෝස්තු 24 දින දිගින් උයනේ පිහිටි දූපත් ප්‍රදේශ හතරක් සඳහා රු.11,863,600 ක පිරිවැයකට සූර්ය බල ශක්ති උත්පාදන පද්ධති ප්‍රසම්පාදනය කර තිබුණි. අදාළ සූර්ය බල ශක්ති ඒකකවල තථ්‍ය අවශ්‍යතාවය තීරණය කිරීමට පදනම් කරගත් සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. පසුව, දුර්වල කාර්ය සාධනය හේතුවෙන් සංස්ථාව මෙම පද්ධතීන් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් 2014 ජූලි 17 දින සැපයුම්කරු රු.7,944,375 ක මුදලක් පමණක් ආපසු ගෙවා තිබුණි. මේ තත්ත්වය මත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව 2013 දෙසැම්බර් 31 දින සංස්ථාව නැවත ටෙන්ඩර් කැඳවීමක් සිදුකර කොන්ත්‍රාත්තුව රු.17,478,400 ක පිරිවැයකට වෙනත් පාර්ශවයකට ප්‍රදානය කර තිබුණි.

(ඈ) වෙනත් පාර්ශවයන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණු මිල කියුම් නොසලකා දිගින් උයන පරිශ්‍රයේ දිය මලක් ඉදිකිරීම පිළිබඳ කොන්ත්‍රාත්තුව රු.16,950,000 ක පිරිවැයකට ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව වෙත ප්‍රදානය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාවේ එකඟත්වය ලබාගැනීමෙන් තොරව ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව විසින් මෙම කාර්යය බාහිර පාර්ශවයකට පවරා තිබුණි. තවද වැඩ සැලැස්මක් අනුමත කිරීමෙන් තොරව අදාළ කාර්යය ආරම්භ කර තිබුණු අතර අදාළ වැඩ සැලැස්ම සංස්ථාව විසින් අනුමත කර තිබුණේ පළමු අතුරු ගෙවීම් සිදුකරනු ලැබූ අවස්ථාවේදීය.

4.4 එල රහිත ගනුදෙනු

2013 වර්ෂයේදී වැඩිපුර ගෙවා තිබුණු රු.15,349,908 ක් වූ බදු මුදල් අයකර ගැනීමෙන් තොරව 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට හිඟව පැවතුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

4.5 මතභේදයට තුඩුදෙන කරුණු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ප්‍රසම්පාදන පරිපාටිය අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව, වාහන ආනයනය කිරීම සඳහා ලියාපදිංචි නොවූ පෞද්ගලික සමාගමකින් රු.11,245,000 පිරිවැයකට විදුලි මෝටර් රථ තුනක් සංස්ථාව ප්‍රසම්පාදනය කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් , ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, පිරිවැය රක්ෂණ හා නැව් ගාස්තු (CIF Value) සහ දේශීය බදු ඇතුළත්ව රථවල මුළු පිරිවැය රු.4,765,096 ක් විය. ඒ අනුව සැපයුම්කරුගේ දළ ලාභ ආන්තිකය රු.6,479,905 ක් විය. තවද කාර් රථ වල වැසි අංක විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ ලේඛනවල ඇතුළත් වූ අංක සමඟ එකඟ නොවූන බව අනාවරණය විය.

- (ආ) මහ කොළඹ ජල ගැලීම් පාලන හා පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, රාගම, මයුරාපුර පිහිටි කළු ඔය ව්‍යාපෘතිය සහ හම්බන්තොට පිහිටි ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ලැබී තිබුණු එකතුව රු.722,769,000 ක් වූ උපයෝජනය නොකළ භාණ්ඩාගාර ප්‍රදානයන් වහාම මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ආපසු යැවීමට කටයුතු කිරීමෙන් තොරව සංස්ථාවේ ගිණුම්වල වර්ෂ කිහිපයක් තුළ පැවතුණි.
- (ඇ) සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල සහ සේවක භාරකාර අරමුදල වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු දායක මුදල් ගණනය කිරීමේදී අදාළ පනත් සහ වනුලේඛවල නියම කර ඇති රීති හා රෙගුලාසි වලට සංස්ථාව බොහෝ අවස්ථාවල අනුකූල වී නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ අනුව අමතර ගෙවීම් සහ ඒ මත පොලී ප්‍රමාණයක් ගෙවිය යුතු වීම විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකි විය.
- (ඈ) 1950 අංක 09 දරන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනතේ 38(අ) වගන්තිය ප්‍රකාර සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා අත්පත් කර ගත් ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් වන්දි සහ ඒ මත පොලී මුදල වූ රු.287,214,101 ක මුදලක් 1979 වර්ෂයේ සිට 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වන තෙක් පරිශේෂව පැවතුණි.
- (ඉ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2012 වර්ෂයේ සිට "මෝටර් ප්‍රොන්ට් ඩිවලොප්මන්ට් කම්පැනි" නැමති පරිපාලිතයෙන් රු.77,706 ක මුදලක් අයවිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණි. කෙසේ නමුත් එවැනි නමක් යටතේ සමාගමක් ක්‍රියාකාරීව නොපවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී දියත උයනේ පරිශ්‍රයන් කුලියට ලබාදීමෙන් රු.37,815,000 ක ආදායමක් සංස්ථාව උපයා ගෙන තිබුණි. කෙසේ වෙතත් අදාළ ඉඩමේ නීතිමය හිමිකාරිත්වය සංස්ථාව වෙත පවරා ගෙන නොතිබුණු බැවින් දියත උයනේ පිහිටි දේපල ආදායම් ජනනය කරන වත්කම් වශයෙන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

4.6 දශ්‍ය වංචනික ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී බර වාහන රියදුරෙකු විසින් ව්‍යාජ බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් රු.34,620 ක මුදලක් අයවා ලෙස පරිහරණය කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. තවද මෝටර් වාහන අමතර කොටස් හා වෙනත් උපාංග අනවසරයෙන් බැහැර කර තිබුණු අවස්ථා 05 ක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සංස්ථාව පස් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා රු.6,000,000 ක පිරිවැයකට කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා ඉදිරිපත් වූ එකම ලංසුකරු වූ කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකුට කොන්ත්‍රාත්තුවක් ප්‍රදානය කර තිබුණි. කෙසේ වුවද එම සැපයුම්කරු කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා ලංසු කැඳවීමට පෙර ලංසු ලියකියවිලි ඉදිරිපත් කර තිබුණු බැවින් මෙම ගනුදෙනුවේ වංචනික ස්වභාවය දෘශ්‍යමාන විය.

4.7 නිෂ්කාර්ය හෝ උණ උපයෝජිත වත්කම්

රු.89,114,981 ක් වූ විවිධ වර්ග යටතේ වූ නොග විෂයයන් සෙමින් වලනය වෙමින් පැවතුණු බව අනාවරණය වූ අතර ඒ අතුරින් රු.33,681,466 ක් වටිනා නොග විෂයයන් වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක් ගබඩාවල පැවතුණි.

4.8 හඳුනාගත් පාඩු

නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 14 ක නියෝජනයක් වූ ආශ්‍රිත සමාගමක ආයෝජනය කළ රු.2,000,000 ක කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් එම සමාගම ඇවර කරමින් පැවතීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා කිසිදු මූල්‍ය ප්‍රතිලාභයක් ලැබී නොතිබුණු අතර ආයෝජනය ලියා හැරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ප්‍රතිපාදනයන් කර තිබුණි.

4.9 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය නිලධාරීන් 1,525 කින් සමන්විත විය යුතු වුවද තඹා කාර්ය මණ්ඩලය 1,317 දෙනෙකු පමණක් විය. ඒ අනුව 2013 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට පුරප්පාඩු 208 ක් පිරවීමට සංස්ථාව අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොතිබුණි. තවද, එම දිනට ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ තනතුරු 45 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි. ඒ අතරතුර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සඳහා තාවකාලික පදනම මත පරිපාලිතයේ සේවකයින් සංස්ථාවේ කටයුතු සඳහා සේවයේ යොදවා තිබුණු අතර ඔවුන්ට රු.793,689 ක දිරිදීමනා සෘජුවම ගෙවා තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතු භාවය සහ යහ පාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

දිවයින පුරා පිහිටි පහත් වගුරු බිම්, නිසරු හෝ මඩ ඉඩම් හඳුනාගෙන අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීම් පාලනය කිරීම හා අධීක්ෂණය කිරීමට හැකිවන පරිදි ගැසට් නිවේදන මඟින් ප්‍රසිද්ධ කිරීම සංස්ථාව වෙත පවරා තිබෙන කාර්යයන් වේ. කෙසේ වෙතත් කාර්ය අදාළ පැවරුම් යටතේ සිදුකළ යුතු කාර්යයන් 2013-2017 සංයුක්ත සැලැස්මේ හෝ 2013 වර්ෂය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2012 වර්ෂයේ ආරම්භ කර තිබුණු ව්‍යාපෘති 10 ක් ඇතුළත්ව ව්‍යාපෘති 78 ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු කටයුතු සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව වාර්ෂික පදනමින් සිදුකළ යුතු කටයුතු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මඟින් ඵලදායී ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය වේ.

5.3 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

සංස්ථාවේ මූල්‍ය හා අනෙකුත් සම්පත් කාර්යක්ෂමව පාලනය කිරීමට හා අධීක්ෂණය කිරීමට හැකිවන පරිදි ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම යටතේ හඳුනාගත් කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රගතිය 2006 මාර්තු 24 දිනැති ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛ අංක 128 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර පාලනය

කළමනාකරණය විසින් නිවැරදි කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් මහ පෙත්වීම් සඳහා වැදගත් උපකරණයක් ලෙස අභ්‍යන්තර විගණනය යොදා ගත යුතු වුවත් මහා පරිමාණ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු ලෙස සංස්ථාවේ කාර්යයන් පුළුල් වීමත් සමඟ අර්ථාන්විත ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන කාර්ය මණ්ඩලය බලගැන්වීම සඳහා සංස්ථාව විසින් නිසි අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණි.

5.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

භාරා ගොඩ දැමීම කටයුතු මුහුදු වැලි විකිණීම, උපදේශක සේවා සහ දඩ මුදල් මත ආදායම් සහ භාරා ගොඩ දැමීම කටයුතු මත වියදම් විවිධ වියදම් යනාදිය සම්බන්ධයෙන් ඇස්තමේන්තුගත සහ තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයන් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

5.6 ඉකුත් විගණන වාර්තාවලින් පෙන්වා දෙන ලද විසඳී නොමැති කරුණු

ඉකුත් විගණන වාර්තාවලින් පෙන්වා දෙන ලද පහත සඳහන් කරුණු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් නොවිසඳී පැවතුණි.

- (අ) අදාළ පාර්ශ්වයන්ගෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව සංස්ථාව විසින් කාර්ය මණ්ඩලය වෙත වෘත්තීය දීමනා ගෙවීම අඛණ්ඩව සිදුකර තිබුණි.
- (ආ) සංස්ථාවේ අදාළ නිලධාරීන් වෙත වාහන ණය මත පොළිය අඛණ්ඩව ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබුණි.
- (ඇ) සංස්ථාව විසින් රු.මිලියන 30.2 ක පිරිවැයක් දරා සංවර්ධනය කරන ලද අක්කර 3.5 ක් වූ ඉඩමක, ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ සහයෝගය මත කෝවිලක් ඉදිකළ පාර්ශ්වයකට එරෙහිව නීතිමය පියවර කඩිනමින් ගන්නා ලෙස 2012 නොවැම්බර් 31 දින පැවැත්වූ රැස්වීමේදී පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් නියෝග කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් , අදාළ නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සංස්ථාව කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

5.7 පාරිසරික හා සමාජ වගකීම් ඉටුකිරීම

දිවයින පුරා සිදුකරනු ලබන අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීම් මඟින් බොහෝ පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රශ්න නිර්මාණය කර තිබුණු අතර ඒවා අනාගත පරම්පරාවන් වෙතද බලපානු ඇත. කෙසේ වෙතත් , සංස්ථාව ඒ සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීමට සහ එවැනි අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීම් වැළැක්වීමට සංස්ථාවට පැවරී ඇති බලතල සංස්ථාව විසින් යොදා ගෙන නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) ප්‍රසම්පාදන
- (ආ) වන්දි ගෙවීම්
- (ඇ) ගිණුම්කරණය
- (ඈ) අත්තිකාරම් නිරවුල් කිරීම